

*Лежненко Л.І.,*к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*Бойко Т.В.,*студентка ОЕФ, 4 курсу, напрям підготовки 6.030509 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРИ ФОРМИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ «ЗВІТ ПРО СУКУПНІ ДОХОДИ ЗА ПЕРІОД» ЗА МСФЗ

В Україні зараз відбувається багато змін в суспільстві, політиці та економіці. Усе більше компаній нашої країни починають реалізовувати свою продукцію за межі держави. Тому перехід суб'єктів господарювання до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) – це, з одного боку, добровільно, а з іншого, законодавчо регламентовано. Перелік суб'єктів господарювання щодо обов'язкового складання та подання фінансової звітності за МСФЗ наведено в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» у ста. 12-1.

Обов'язковою формою фінансової звітності за МСФЗ є Звіт про сукупні доходи за період. Основне призначення цієї форми показати процес формування кінцевого фінансового результату господарської діяльності підприємства. Звіт про сукупні доходи надає користувачам фінансової звітності (насамперед інвесторам та кредиторам) інформацію та можливість аналізу показників діяльності компанії в розрізі доходів, витрат, результатів діяльності та сукупного доходу, а також їх співставлення з попереднім періодом. Залежно від мети компанії під час складання Звіту про сукупні доходи за період потрібно керуватися такими нормативно-правовими актами: МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності», «МСБО 1 «Подання фінансової звітності», НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

МСБО 1 пропонує два формати звіту. Перший формат – це окремий Звіт про прибутки та збитки, який відображає компоненти прибутку та збитку компанії; другий формат подається у двох звітах – окремий Звіт про прибутки та збитки та другий звіт – Звіт про сукупний дохід, який починається з прибутку або збитку та відображає компоненти іншого сукупного доходу. Кожна з форм має набір обов'язкових статей і певні вимоги щодо розкриття інформації в елементах звіту. Крім того, МСФЗ встановлені обов'язкові реквізити фінансової звітності для компаній: назва підприємства, країна знаходження, дата звітності та звітний період, валюта звітності та одиниці її виміру, опис характеру діяльності та відповідні дані за попередній період.

Зазначимо деякі обов'язкові статті Звіту про сукупні доходи за період, які на нашу думку є важливими для прийняття управлінських рішень: дохід; фінансові витрати; частку прибутку або збитку асоційованих і спільних

підприємств, що обліковуються за методом участі в капіталі; податкові витрати; прибуток або збиток; кожний компонент іншого сукупного прибутку, класифікований за своїм характером; частку іншого сукупного прибутку асоційованих і спільних підприємств, що обліковуються за методом участі в капіталі; загальний сукупний прибуток.

Також важливими для отримання достовірної інформації у Звіті про сукупні доходи є складові іншого сукупного прибутку. Відповідно до МСБО 1 "Подання фінансової звітності": Загальний сукупний прибуток – це зміна у власному капіталі протягом періоду внаслідок операцій та інших подій, окрім тих змін, що виникли внаслідок операцій з власниками, які діють згідно з їх повноваженнями власників. Він складається з двох компонентів: прибуток (збиток) та інший сукупний прибуток (збиток).

Інший сукупний прибуток містить статті доходів і витрат, які не є визнаним прибутком або збитком, як вимагають інші МСФЗ. Компонентами його є: зміни у надлишку переоцінки; прибутки та збитки за програмами з визначеними виплатами; прибутки та збитки, що виникають внаслідок переведення фінансової звітності закордонної господарської одиниці; прибутки та збитки від інвестицій в інструменти власного капіталу.

Зазначимо основні елементи Звіту про сукупні доходи. Відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності елементи доходу, витрат, прибутку або збитку визначаються таким чином :

- дохід – це валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників власного капіталу;

- витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення власного капіталу, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам;

- прибуток або збиток – це загальний дохід за вирахуванням витрат за винятком компонентів іншого сукупного прибутку.

Підприємства мають повну свободу вибору при визначенні способу подання витрат. Так, витрати, визнанні у фінансовому результаті періоду необхідно відображати з використанням класифікації, яка ґрунтується за двома методами: 1) характером витрат; 2) за функцією витрат. Компанія обирає метод, який вважає для себе зручним і надійним. Метод характеру витрат простіший у застосуванні, витрати об'єднуються за їх характером не перерозподіляючи їх функціонування у виробничому процесі. Функція витрат розкриває інформацію про собівартість реалізації, відокремлюючи її від інших витрат суб'єкта господарювання. Такий метод для відображення витрат забезпечує доречнішу інформацію, але він є суб'єктивнішим на відміну від методу, який заснований на характері витрат і потребує розкриття додаткової інформації про характер витрат і деталізації їх функцій у виробничому процесі.

Можна зробити висновок, що Звіт про сукупні доходи за період складений за МСФЗ є головним не тільки для українських компаній які хочуть отримувати

інвестиції, а й для усіх ланок бізнесу світу. Крім того, Якщо порівнювати інформативність форми звіту за МСФЗ і НП(С)БО, то Звіт про сукупні доходи за період, складений за Міжнародними стандартами є детальнішим, що відіграє велику роль в аналізі поданої інформації для користувачів фінансової звітності.

УДК 657.375

Лежненко Л.І.,

к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Галата А.О.,

студентка ОЕФ, 4 курсу, напрям підготовки 6.030509 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ВІДМІННОСТІ ТА ВІДПОВІДНІСТЬ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА НП(С)БО 1 ТА МСФЗ 10

Ринкові умови господарювання в Україні, процеси інтеграції призвели до утворення таких об'єднань підприємств як консолідовані групи підприємств або холдингові підприємства, а, отже, виникла потреба у складанні консолідованої фінансової звітності.

Консолідація – це зведення бухгалтерських даних при підготовці зведеного звіту.

Відповідно до НП(С)БО 1 консолідована фінансова звітність – звітність, яка відображає фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства та його дочірніх підприємств як єдиної економічної одиниці.

Відповідно до МСФЗ 10 консолідована фінансова звітність – фінансова звітність групи, у якій активи, зобов'язання, власний капітал, дохід, витрати та потоки грошових коштів материнського підприємства та його дочірніх підприємств подаються як такі, що належать єдиному економічному суб'єкту господарювання.

Отже, визначення «консолідованої фінансової звітності» за міжнародними та національними стандартами є тотожними.

У системі бухгалтерського обліку України комерційні підприємства мають можливість складати консолідовану фінансову звітність за Національними стандартами та Міжнародними стандартами.

Варто зазначити, що консолідація фінансової звітності – одна з найскладніших облікових процедур. Процедури консолідації звітності застосовують до групи підприємств, яка складається з материнського та дочірніх підприємств. Тому, вбачається за необхідне узагальнити та вивчити особливості формування консолідованої фінансової звітності.

Незважаючи на те, що методологічні засади складання консолідованої фінансової звітності знайшли відображення в Україні в нормативно-правових документах, на даний час не існує детально розробленої методики консолідації фінансової звітності, уніфікованих рекомендацій щодо складання такої звітності.